

KORÁLKOVÉ nápady

Marie Kielbusová

Šikovné
Ruče





Marie Kielbusová

Korálkové nápady

Vydala Grada Publishing, a.s.
U Průhonu 22, Praha 7
obchod@grada.cz, www.grada.cz
tel.: +420 234 264 401, fax: +420 234 264 400
jako svou xxxx. publikaci

Odpovědná redaktorka Jana Minářová
Sazba a grafická úprava obálky Marcela Drobná
Texty Marie Kielbusová
Fotografie v knize Jana Černá,
Keramický polotovár (str. 32) Marta Drozdová

Počet stran 64
První vydání, Praha 2010
Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod, a.s.
Husova ulice 1881, Havlíčkův Brod

© Grada Publishing, a.s., 2010

ISBN 978-80-247-3329-6
ISBN 978-80-247-8333-8 (elektronická verze PDF)

Tato publikace vychází za podpory
Botanické zahrady hl. m. Prahy
v Troji



**Botanická
zahrada
Praha**

www.botanicka.cz

OBSAH

Úvod	5	Veselé ruličky	48
Materiál a pomůcky	6	Pánská souprava	49
Základní techniky	8	Společenská souprava	50
Začátek	8	Perličky	52
Spojení	12	Kubismus	52
Začištění a upevnění uzávěrů	15	Ledová modř	53
Prostorové zdobení	16	Červené kombinace	53
Vzorování	21	Květy z mozaiky	54
Další techniky	22	Keltská spirála	54
Výrobky	24	Angrešty	55
Modrá vlna	26	Kameny	55
Smyčky	27	Buňky s kovovými korálky	56
Vzpomínka na léto	28	Drobný přívěsek	56
Korálky z korálků	29	Hadí kůže, Obruče	57
Z krabičky po babičce	30	Trojlístek, České granáty	58
Třešničky v tyrkysu	31	Bambulky, Perleťová rulička	59
Keramický květ	32	Bubínky, Kroužek	60
Lesní plody	33	Kroužky v kruhu	60
Pletenec	34	Rustikální rulička	61
Šeříková souprava	35	Džínové náramky, Uzel	61
Brčka	36	Černobílé spirály	62
Klasika	37	Závěr	64
Srdíčko	38		
Žhavé ohňovky	38		
Kompozice z řetízků	39		
Ruličkové korálky	40		
Mořská víla	41		
Romantika	42		
Zlato a stříbro	43		
Kuličky	44		
Rozkvetlá louka	45		
Královna	46		
Šachovnice	47		
Dřevěné korálky	48		







Na nápad vytvořit kolekce bižuterie z malých rokařů mne přivedla hrstka korálků, které zbyly v krabičce poté, co jsem se rozhodla pro nezbytnou rekonstrukci stávající bižuterie uložené po delší dobu v zásuvce bez pohybu. Co udělat s několika sáčky titěrných korálků, když raději nosím nápadnější a větší bižuterní doplňky? Jak zpracovat korálky, které se podobají hrstce rozsypaného máku a mají dířky tak malé, že jimi ani nejtenčí jehla neprojde? Na co zavěsit a čím doplnit originální skleněnou vinutou perli?

A tak jsem se rozhodla pro nádhernou vinutou perličku vyrobít náhrdelník podobný šňůrce ze skleněných rokařů šitý do kruhu v barvě ladící s perlí z řad po pěti korálkách peyotovým stehem. Vlasec, kterým se další korálky přišívají k již zajištěným, opisuje při přišívání dalších korálků spirálu. Výsledek se povedl a inspiroval k vytvoření kolekce několika souprav se společným jmenovatelem: korálky šité do spirálky peyotovým stehem s lichým počtem v jedné řadě.

VINUTKA NA OBOJKU

Vinutou perličku doplňuje šňůrka z tmavě modrých rokařů.

Předností výrobků je více. Například pružnost. Náramek jde snadno rolovat přes ruku na zápěstí, náhrdelník přetáhnout přes hlavu. Šňůrka se přibližně o jednu pětinu až desetinu natáhne a vrátí do původní délky. U výrobků uzavřených do kruhu bez použití kovového spojovacího článku, se dostane do styku s pokožkou pouze sklo. Přetřhneme-li dutinku při manipulaci, vypaře se a uteče jen několik málo korálků, které byly nejbliž přetrženému místu.



MATERIÁL A POMŮCKY

Korálky

Rokajl, kulaté perličky, dále ve tvaru válečků, čtverců, stáčených čtverců, trianglů, kulatých, hranatých a stáčených čípků a tyčinek, obdélníků, mašliček. Ohňovky, praskačky, broušené, umělohmotné korálky, dřevěné korálky a další atypické korálky, rozříděné v sáčcích dle barev, tvarů a velikostí, s oblými hranami v okolí dírky tak, aby nedošlo k prosoupání a přetržení návleku.



Návlek

Rybářský vlasec (Saturna) o průměru 0,20 mm na velmi malé korálky, na rokajly a perličky s větší dírkou vlasec 0,26–0,28 mm. Na dřevěné a jiné korálky 0,40 mm. Pracujeme s neporušeným vlascem, který je rovný, nekrouť se do spirál a záhybů a neuzluje se, navinutý na cívkách o průměru cca 8 cm. Vlasec namotaný na špulcích o menším průměru má svou paměť a po uvolnění ze špulky se trvale sám bez vnějšího zásahu krouť a při šití korálků cupuje. K šití korálků lze využít i další návlekové materiály např. nitě, provázky, provazy, šňůrky, kůžičky a mašličky. Podmínkou je, aby se návlek vešel do dírky korálku minimálně čtyřikrát. Jedním korálkem projde návlek při kruhovém šití dvakrát a pro koncové začištění potřebujeme v dírce korálku prostor pro jeden až dva další návleky.





Podložka na korálky

Rovné talířky, průhledná víčka od jogurtu, bavlněná podložka.

Lepidlo

Používáme vteřinové na zpevnění uzlů při začišťení výrobku. Uzly se snažíme zpevnit co nejmenším množstvím lepidla, stačí méně než kapka. Lepidlo není nutné v případě, že výrobek není namáhán na tah. Konce návleku začistíme vtažením do několika sousedních korálek proti směru šití a těsně za posledním protaženým korálkem odstříhneme.

Další pomůcky

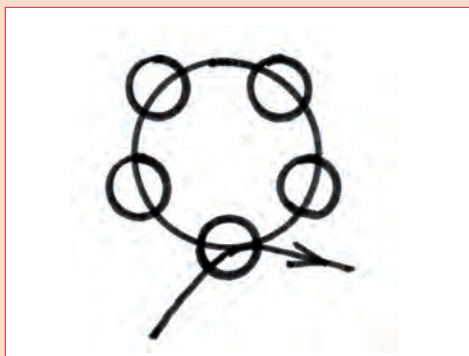
Nůžky, magnetické uzávěry s očkem, karabinky, kovové lanko, stlačitelný kovový rokajl, ketlovací jehly, ketlovací drát, náušnicové ověsy, malé kovové kroužky, hotové kovové obojky se šroubovacím či jiným uzávěrem, záclonové kroužky na oplétání, jehla, korálky a ozdoby k doplnění např. vinuté perle, větší ohňovky, mačkané perličky dle návrhu a realizace bižuterie, ketlovací nebo jiné menší kleště. Na práci potřebujeme běžný stůl, židli a dostatek světla.



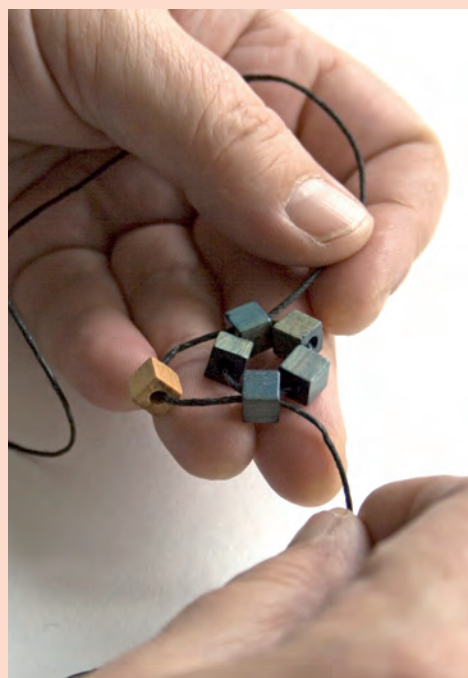
ZÁKLADNÍ TECHNIKY

ZAČÁTEK

Navlečeme pět modrých korálků na návlek zhruba 1,5 m dlouhý. Vrátime se do prvního korálku a křížem v protisměru návlek protáhneme. Korálky jsou propojeny do kruhu, oba konce návleku jsou v jednom korálku protaženy proti sobě. Konce návleků jsou stejně dlouhé. Vytvořili jsme první řadu.



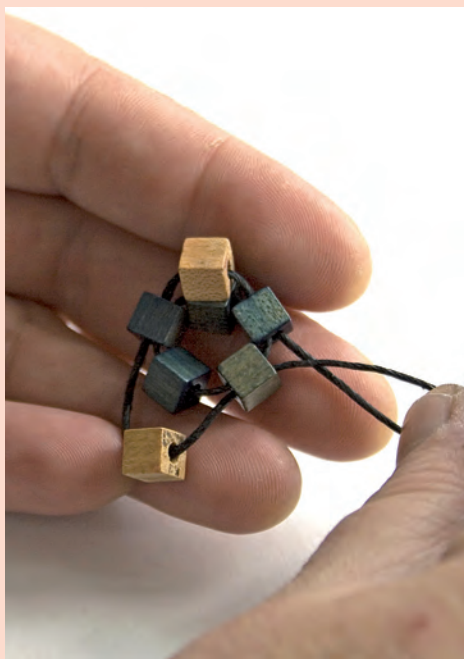
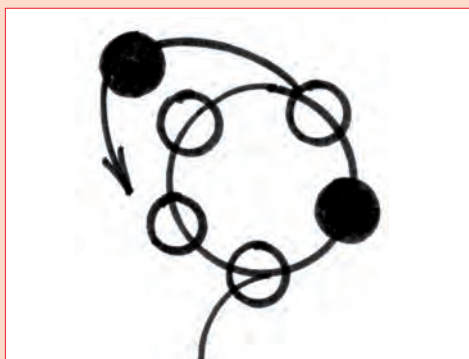
Pracujeme v kruhu proti směru hodinových ručiček. Směr šití v průběhu práce neměníme (pro leváky ve směru hodinových ručiček). Na návlek vpravo, se kterým nadále pracujeme v této části dutinky, navlečeme první béžový korálek. Vynecháme jeden modrý korálek předchozí řady a návlek protáhneme ob korálek druhým korálkem první řady. Návlek dobře utáh-



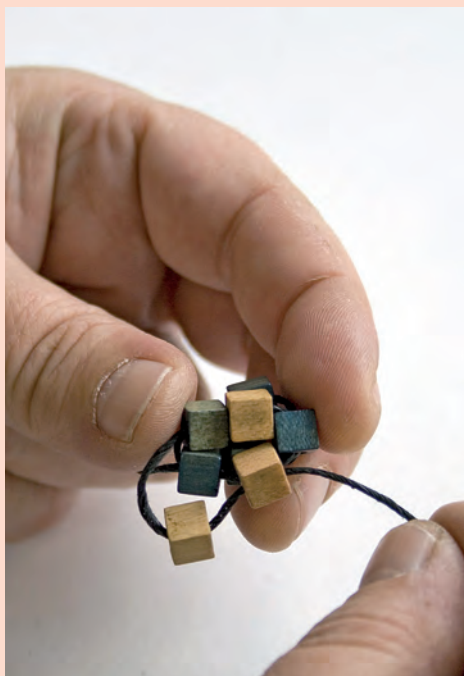


neme a korálek zafixujeme nad předchozí řadu. Druhý volný konec návleku přitom pevně držíme pod malíčkem levé ruky.

Na návlek navlečeme druhý béžový korálek, vynecháme jeden korálek předchozí řady modrých korálků a návlek protáhneme ob korálek čtvrtým korálkem první řady.

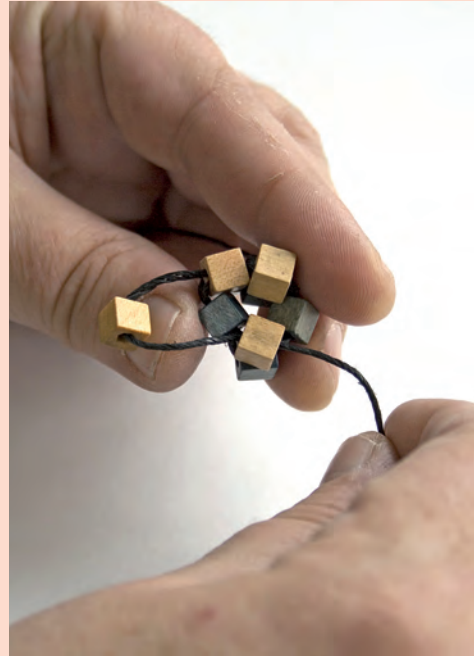


Na návlek navlečeme třetí béžový korálek a návlek protáhneme ob korálek prvním béžovým korálkem druhé řady.

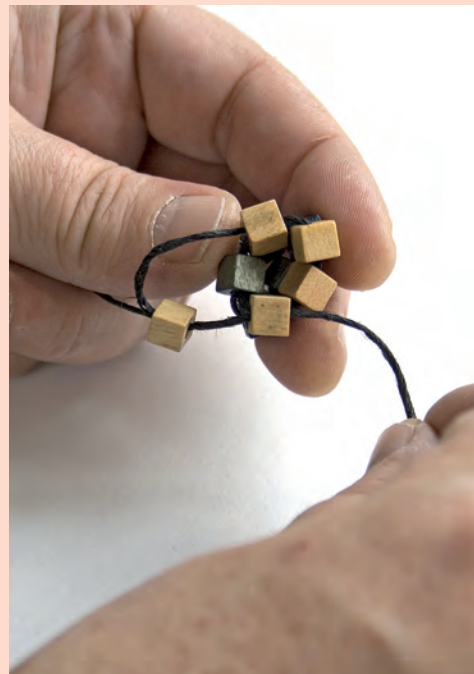


ZÁKLADNÍ TECHNIKY

Na návlek navlečeme čtvrtý béžový korálek a návlek protáhneme ob jeden korálek druhým béžovým korálkem druhé řady.



Na návlek navlečeme pátý béžový korálek a návlek protáhneme ob korálek třetím béžovým korálkem druhé řady. Tím jsme vytvořili druhou řadu. Korálky utahujeme přičemž konec návleku, se kterým nepracujeme, pevně držíme pod malíčkem levé ruky tak, aby se dutinka nerozjžděla.





Pokračujeme přišíváním dalších řad korálků po jednom korálku ob jeden korálek. Návlek opisuje dráhu spirály a každá řada má 5 korálků. Návlek během jedné řady opíše dvakrát dráhu spirály. Pro snadnou dosažitelnost dírek při provlékání si pomůžeme palcem a ukazováčkem levé ruky. Prsty proti sobě tlačíme a mírně dutinku deformujeme. Korálek, který se v dalším kroku bude provlékat, se tak vysune výš a dírka je lépe dostupná. Pravou rukou navlékáme korálky a v levé držíme přibývající dutinku.

Po ušití několika řad se vrátíme k začátku práce. Dutinku lze šít z obou stran. Pokračujeme v šití z druhé strany, pracujeme nyní s druhým koncem (původně levým) návleku. Nestačí-li délka návleku, navážeme další návlek pevným uzlem těsně u posledního provlečeného korálku s tím,

že ponecháme 10–20 cm návleku za uzlem pro začištění. Zvláště u malých korálků se stává, že první dvě nebo i více řad, navlečeme chybně a chyba je na dutince zatelná. Korálky lze vypárat jeden po druhém a nalézt místo, kde byl korálek nesprávně přichycen a práci opravit.

Kruhový peyotový steh tvořený z řad s lichým počtem korálků lze ušít nejen z 5 korálků, ale jak ze 3, tak ze 7, 9, 11 nebo více lichých počtů korálků v jedné řadě. Postup je obdobný, korálky přišíváme spirálovitě ob jeden korálek. Osvědčuje se u prvních dvou řad použít dvě odlišné barvy pomocných korálků. Jednu barvu na první řadu, druhou barvu na řadu druhou. Dále pokračujeme s korálky, ze kterých dutinku chceme mít a první dvě pomocné řady na závěr vypáříme.



ZÁKLADNÍ TECHNIKY

SPOJENÍ

Návlek po dosažení požadované délky dutinky ponecháváme dlouhý 20–30 cm, abychom ho mohli začistit nebo připevnit k práci magnetické či jiné zapínání nebo spojit do kruhu.

Připravíme si dostatečně dlouhou dutinku, kterou chceme spojit do kruhu (náramek cca 18 cm, náhrdelník cca 54 cm, článek řetízku cca 6 cm apod.) V prvním kroku ji před sešitím upravíme tak, že držíme pevně levý konec dutinky a proti směru navlékání s druhým kon-

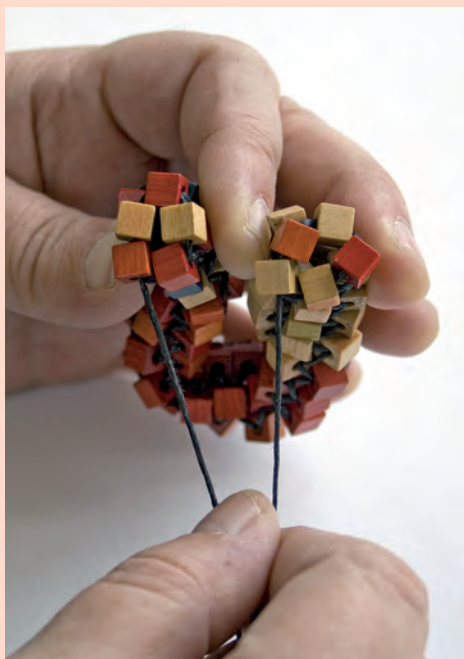
cem točíme tak dlouho, dokud se korálky neurovnají do pravidelné spirály, která by neměla být příliš utažená a překroucená. Jednak by šla jen obtížně spojit, a také by u delších náhrdelníků vytvářela samovolně smyčky.

Dutinku můžeme také stočit tak, že jsou korálky téměř v přímce a sešít. Tento postup využijeme v případě některých druhů barevného vzorování. Korálky nevzorují spirálu, ale přímku. Nevýhodou je menší pružnost výrobku.

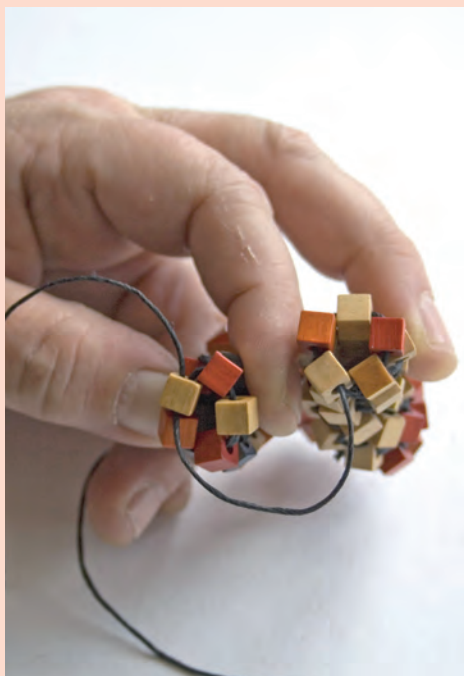
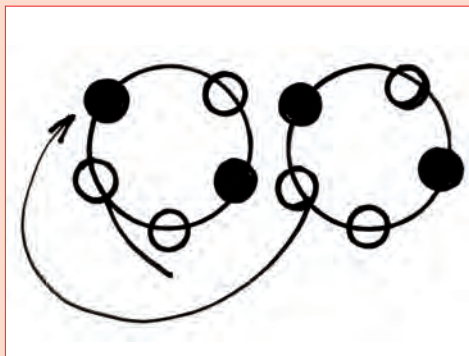




Oba dva konce dutinky umístíme co nejbližše k sobě. Návleky z obou konců dutinky stáhneme stejným směrem. Při spojování návlek protahujeme jen dvěma posledními korálky obou konců dutinky. Na obrázku je levý konec dutinky ukončen dvěma béžovými korálky a pravý dvěma červenými. Při spojování pracujeme jen s návlekiem pravého konce dutinky.

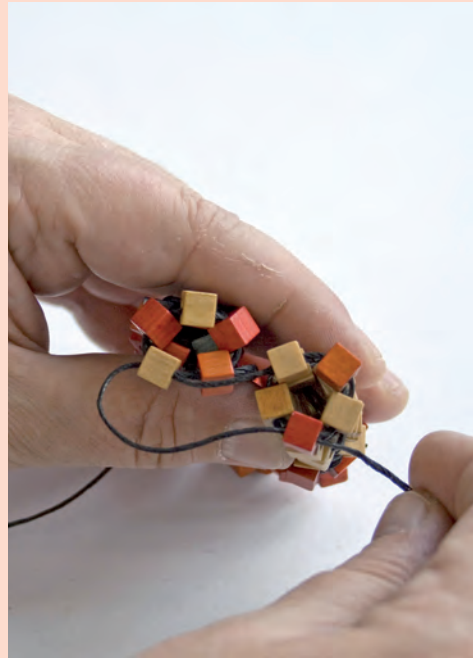
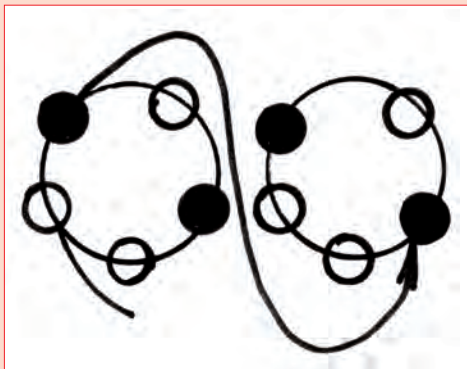


Z pravého konce vedeme návlek do levého konce dutinky a protáhneme posledním navlékaným béžovým korálkem. Návlek vedeme dírkou ve směru hodinových ručiček zprava doleva a zespoda nahoru.

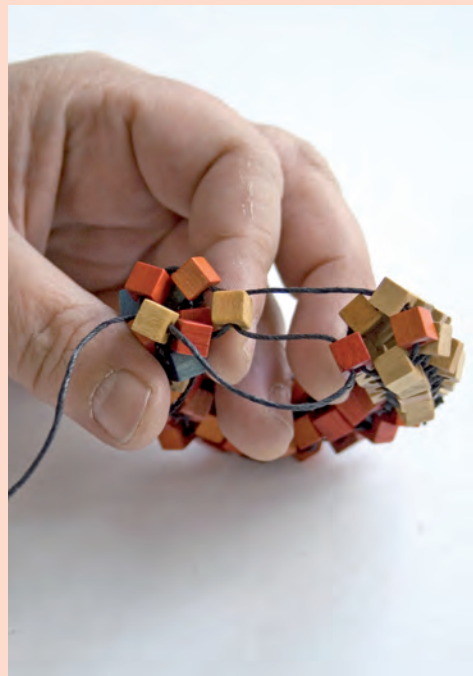
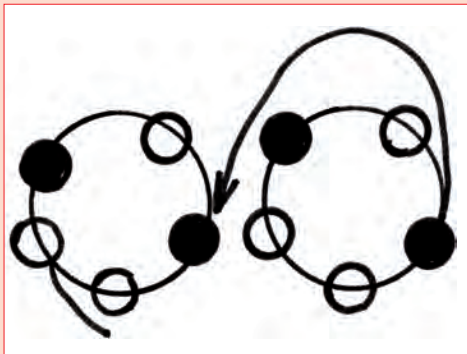


ZÁKLADNÍ TECHNIKY

Se stejným koncem návleku se vrátíme do pravé části dutinky a protáhneme ho v pořadí předposledním navléknutým červeným korálkem poslední řady této části dutinky přičemž návlek vedeme dírkou korálku proti směru hodinových ručiček tedy zleva doprava a zespoda nahoru.



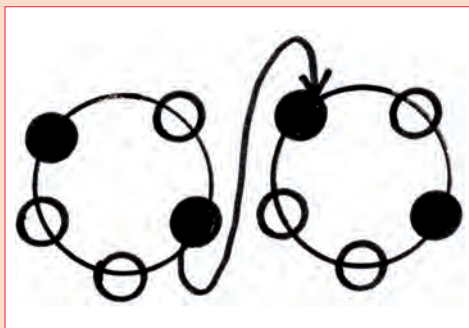
Pokračujeme v levé části dutinky a návlek protáhneme dalším v pořadí druhým béžovým korálkem poslední řady zprava doleva tedy ve směru hodinových ručiček.



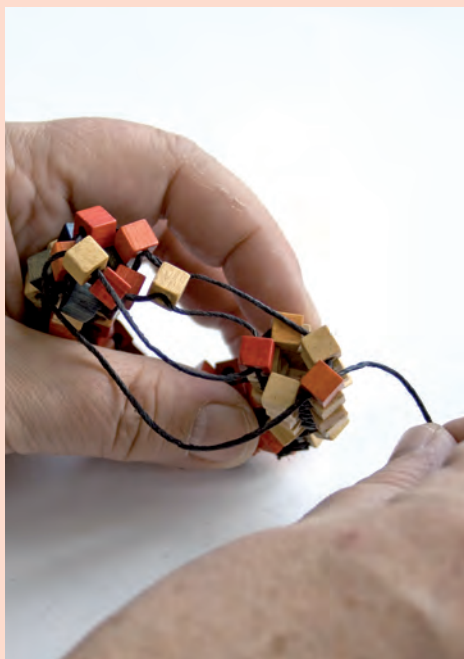
Vrátíme se se stejným návlekiem do pravé části dutinky a zleva doprava proti směru hodinových ručiček ho protáhneme posledním červeným korálkem.



Ve všech krocích spojování si pomáháme mírným pootáčením obou konců dutinky tak, abychom zpřístupnili díčky navlékaných korálek.



Návleky utáhneme, korálky upravíme tak, aby do sebe zapadly jako zoubky zipu a zajistíme uzlem.



Začištění a upevnění uzávěrů

Máme-li dostatečně dlouhou dutinku a nechceme ji uzavírat do kruhu, návlek protáhneme několika posledními korálky zpět proti směru, ve kterém jsme dutinku šili. Začištění provedeme z obou stran. Nebude-li výrobek namáhán na tah, stačí po provlečení několika korálek návlek za posledním provlečeným korálkem odstříhnout. Bude-li namáhán, vytvoříme před posledním korálkem uzlík, návlek protáhneme nejbližším korálkem, uzlík zakápneme vteřinovým lepidlem a po ztuhnutí lepidla odstříhneme.

Chceme-li na konce dutinky připevnit karabinku, magnetický či jiný uzávěr, vlasec vedeme očkem uzávěru, vrátíme se zpět k dutince a protáhneme několika korálky proti směru šití a uděláme uzlík, který zakápneme vteřinovým lepidlem.



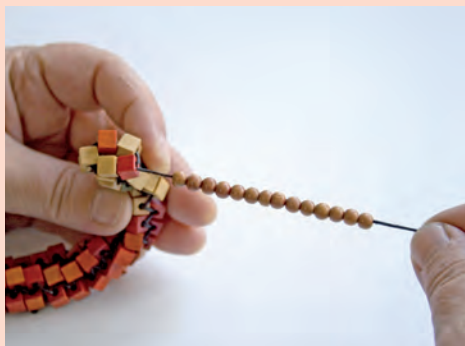
ZÁKLADNÍ TECHNIKY

PROSTOROVÉ ZDOBNĚNÍ

Smyčky

Dutinku zdobíme uskupením stejných nebo jiných korálků do smyček tak, že z dutinky vyběhneme vlasce, na který navlečeme několik korálků a vrátíme se zpět do dutinky a pokračujeme v práci. Takto zpracované zdobení nenaruší pružnost dutinky. Podobně lze k dutince připojit i drobné prostorové kytičky a další skupiny korálků.

Navlečeme 14 kulatých béžových korálků. Korálků může být libovolné množství podle toho, jak dlouhou smyčku chceme.



Z korálků vytvoříme smyčku a návlek protáhneme v protisměru korálkem těsně u dutinky.



Smyčku přitáhneme k dutince a pokračujeme v šití základní dutinky. Smyčky tvoříme pravidelně nebo nepravidelně podél dutinky v libovolném řazení.





Omotávka

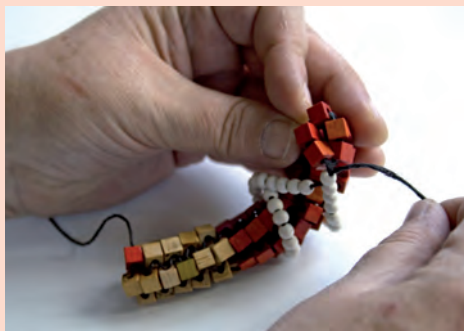
Podobným postupem jako u smýček omotáme dutinku návlekm korálků. Dutinka zůstává nadále pružná. Na vlasec navlečeme libovolné množství korálků (*na fotu 38 ks*) podle toho, kolikrát chceme dutinku omotat.



Dutinku omotáme ve směru navlékání korálků, v našem případě proti směru hodinových ručiček.



Vrátíme se s návlekm zpět k nejbližšímu korálku u dutinky, návlek korálkem protáhneme, přitáhneme k dutince a celou omotávku uspořádáme.



Pokračujeme dál v šití základní dutinky a omotávku můžeme v různých intervalech zopakovat.

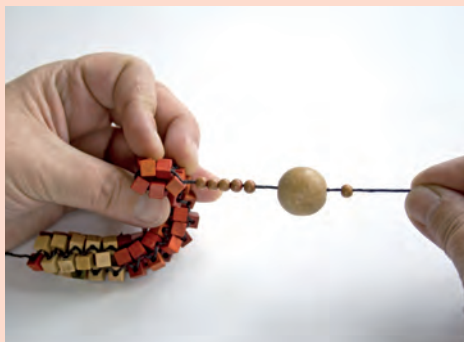


ZÁKLADNÍ TECHNIKY

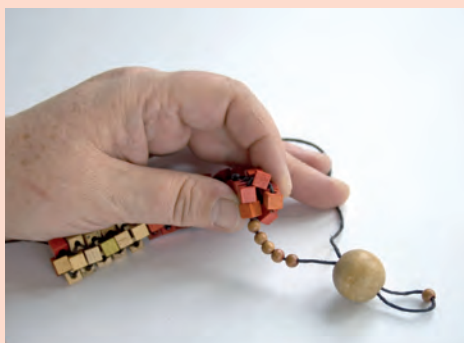
Korálky na stopce

Dutinku lze doplňovat navěšenými korálky, které mohou mít libovolnou velikost a tvar.

Na návleku je 5 malých, 1 velký a 1 malý korálek.



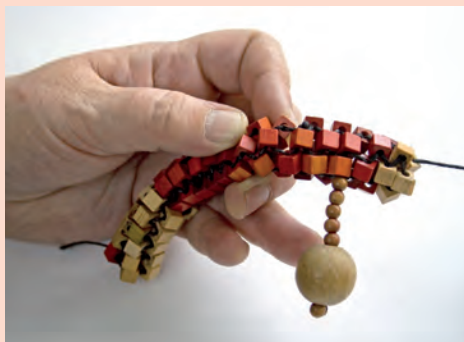
Návlek vedeme zpět do velkého korálku v protisměru. Posledním malým korálkem návlek neprotahujeme. Korálek slouží k zajištění skupiny korálků proti vyvlečení.



Návlek protáhneme 5 malými korálky směrem k dutince a co nejpečlivěji korálky přitáhneme k dutince a pokračujeme v šití.



Na obrázku je vypracován kus základní dutinky za přivěšenými korálky. Velmi důležité je těsné přitážení přivěšené skupinky korálků k dutince.



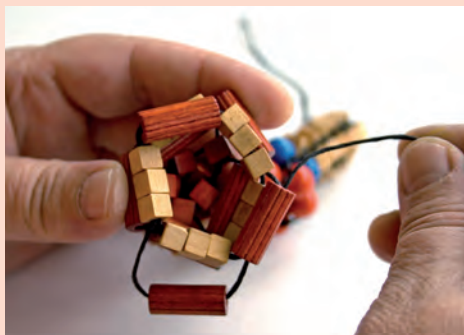


Kompozice koráleků

Chceme-li vytvořit „korálky z koráleků“, přišíváme do dutinky čím dál tím větší a zrcadlově menší korálky. Důležitá je volba síly návleku v poměru k velikosti dírek navlékaných koráleků. Proto je lepší si na malém vzorku vyzkoušet navržený úsek práce a dle toho zvolit tloušťku vlasce. I velké a těžké skleněné korálky mohou mít velmi malou díрку a naopak velmi drobné korálky díрку velkou. Korálky by měly být utahené a dutinka pevná, ale přesto pružná.



Kombinací delších koráleků jako jsou tyčinky, čípky nebo hranolky s malými korálkami dosáhneme kompozice podobné tkaným vzorům. Délce jednoho delšího tyčinkového korálku odpovídají tři nebo čtyři drobné korálky. Ty navlékáme najednou a rovněž v další řadě všemi najednou provlékáme návlek.

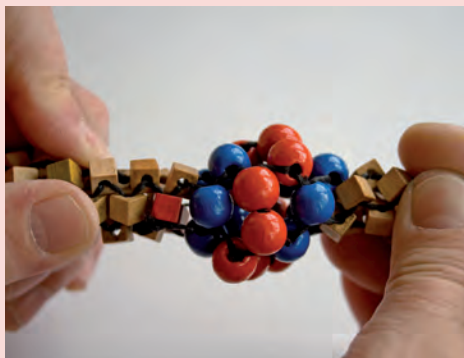


ZÁKLADNÍ TECHNIKY

Násobení počtu korálků

Prostorově tvarovat můžeme nejen napichováním čím dál tím větších korálků. Napícheme-li místo jednoho korálku najednou dva nebo více korálků, vytvoříme oválky, kuličky a vrásnění.

Na obrázku je v základní dutince z dřevěných kostiček vkomponována malá kulička tvořená z dřevěných kulatých korálků.



První řada kuličky je z pěti modrých korálků, druhá řada z 10 červených korálků přičemž v jednom stehu (kroku) napichujeme vždy po dvou červených korálcích. Třetí řada kuličky je z pěti modrých korálků.

Kroužky a řetězy

Vyrobíme si několik 6 cm dlouhých dutinek a ty spojujeme do řetězu. První dutinku spojíme do kroužku. Další dutinku protáhneme vytvořeným kroužkem a spojíme. Pokračujeme stejně a poslední článek řetězu protáhneme jak prvním, tak posledním dílkem řetězku a celý řetěz propojíme. Na dutinky můžeme navléknout kovové korálky s dírkou o něco málo větší, než je průměr dutinky.

